

Ode aan de Grote Kerk

mevr. T. de Hart-Kuyn

Op een zaterdagochtend, een paar weken geleden, had ik het genoegen om als lid van Oud-Hoorn in staat te worden gesteld onze ouwe, trouwe Grote Kerk te bezichtigen. Mijn buurman (de heer Baltus, die voorzitter van Oud-Hoorn is) had mij een dag van te voren gebeld, om mij te laten weten, dat dit de laatste keer zou zijn. Ik verheugde mij er zeer op. Nu, de zaterdagmorgen was aangebroken, met vreselijke gietbuien. Half elf kwam de familie Baltus mij ophalen en wij togen naar de plek die mij altijd zo vertrouwd was gebleven.

Daar aangekomen werden wij eerst in de bouwketen ontvangen met heerlijke geurige koffie. Een schaar van mensen zat er tezamen gestroomd. Doordat de kerk op de tv was geweest in *Van gewest tot gewest* waren er heel wat bouwkundigen van heinde en verre gekomen om eens te zien wat die Hoornse architecten daar nu wel van hadden gemaakt. Architect Hangelbroek legde alles eerst uit hoe of dit alles tot stand was gekomen. Mijn oren en ogen had ik goed gespist. Want ja, dat had Trijntje al gauw gezien: daar ergens aan de wand van de bouwketen hing een prachtige foto van het oude interieur van de kerk. Toen de koffie gedronken was, en het praatje gedaan, begon de klimpartij naar de eerste verdieping, waar de eerste woningen zijn. Het was een hele klim. Bij de tweede verdieping kwamen de liften. Nu, ik zal u vertellen dat ik mijn handen in elkaar sloeg bij wijze van spreken. Zo prachtig! Er waren twee woningen door de bewoners vrij gegeven voor bezichtiging. Ik wist niet wat ik zag, zo riant, mooi van stijl en tevens zo produktief. Ik genoot ervan met volle teugen. Toen ik daar zo liep te kijken, kwam ik de architect tegen. Ik dacht bij mijn eigen: hé, pak hem beet! Ik zei tegen hem: „Meneer Hangelbroek, u heeft daar in de bouwkeet zo'n prachtige foto hangen van 't vroegere interieur van de kerk, van hoe het er vroeger uitzag, met die mooie gaslampen, het prachtige orgel en die schitterende preekstoel”. Toen keek hij mij lachend aan en zei tegen mij: „Dat kunt u toch nooit weten! Dat was voor uw tijd”. Ik zei wat lachend terug: „Nou, meneer, als ik u ga vertellen van vroeger, dan konden uw oren wel eens te gast gaan”. Toen vroeg hij naar mijn leeftijd. . . en kijk: meneer Hangelbroek was meteen bereid om te zorgen dat ik zo'n foto zou kunnen bemachtigen. Na het bezichtigen van de woningen gingen wij naar de begane grond, dus het gedeelte waar altijd de kerkdiensten gehouden werden. En nu komt het. Mijn hart ging open. Ik zag al die mooie galerijen met die mooie bogen en smeedijzeren muurankers terug. En het mooie houten tongewelf. Maar. . . ook de lege plek waar eens het mooie orgel prijkte. Ik ging even op een stuk steen zitten; ik was wat moe, en liet toen tevens mijn jeugd aan mij voorbijgaan. Ik zag mij daar weer zitten als klein meisje van de Zondagsschool, met een wit jurkje aan, een grote strik in het haar. Je vader en moeder veilig tegenover je. Want. . . dan was het Kerstfeest. Een prachtige kerstboom prijkte in het midden. Tegenover de preekstoel lagen op witte lakens de cadeautjes uitgestald. En opzij van de preekstoel stonden grote groene palmen. En dan kwam het ogenblik waarop je zat te wachten. En op wie was dat dan wel? Wel, dat was op de koster van de kerk: koster Kuiper. Die man was in je kinderjaren en in jouw ogen een tovenaer. Keurig in het zwarte pak, met zwarte handschoenen aan, en gewapend met een lange stok waaraan een lontje zat. En dan kwam het hoor! Hij stak die lont aan en floep. . . langs alle draden begonnen de kaarsjes te branden. Dan. . . werd het stil, want dan kwam de predikant binnen. Statig, met een zwarte toga

aan, het boek met het kerstverhaal onder zijn arm. Statig ook beklom hij dan de preekstoel. Ja, daar stond hij dan, een figuur die mij altijd zal bijblijven. Een markant man met zijn prachtig zilverwit haar. Hij imponeerde ons allemaal. Dominee Klaasen, mijn liefste predikant. Ik denk dat het ook kwam door hem dat ik gedoopt ben. Welke oud Hoornse kerkganger zal dat ooit kunnen vergeten? Wat een weemoed ging er door mij heen. Misschien ben ik wel te sentimenteel, maar ik schrijf het echt zoals ik het op dat ogenblik beleefde. Maar ik werd uit mijn mijmeringen gehaald door een oud Hoornse meneer die zei: „Kom, mevrouw, er is nog zoveel te zien wat nog gebouwd moet worden”. Wij kwamen toen in het gedeelte waar die boten vroeger werden verkocht en verhandeld. Ik kreeg altijd de pest in als ik daar langs liep en ik dacht dan: hoe is zo iets toch mogelijk? Maar laat ik niet afdwalen van mijn indrukken bij dit kerkbezoek. Na nog wat rondgekeken te hebben, had ik er wel genoeg van. Ik verliet stilletjes de zij-uitgang waar ik als kind zoveel ben binnengegaan. En ik liep nog even om de kerk heen. Ik dacht toen toch wel: Ja, al zijn er nu woningen gebouwd en worden er winkels gepland, toch ben ik dankbaar dat daardoor de Grote Kerk behouden is gebleven. Want het is en blijft voor ons oude Hoornsen toch ons oude Godshuis. Ik keek nog even omhoog, naar de statige oude toren, met zijn carillon. Het gouden engeltje bovenop met haar bazuinje spelend, zag ik blij in het rondte zwieren, net of zij wilde zeggen: „Ziezo, ik heb het toch gewonnen!”.

Mevr. T. de Hart-Kuyn
Grote Oost 119, Hoorn.